

VLAAMS PARLEMENT

ZITTING 1995-1996

21 FEBRUARI 1996

ONTWERP VAN DECREET

betreffende de waterkeringen

VERSLAG

**namens de Commissie voor Ruimtelijke Ordening, Openbare Werken en Vervoer
uitgebracht door de heer Patrick Lachaert**

Samenstelling van de Commissie :

Voorzitter : de heer Jaak Gabriels.

Vaste leden : de heren Joachim Coens, Carl Decaluwé, Paul Dumez, Leonard Quintelier, mevrouw Maria Tyberghien-Vandenbussche ;

de heren Ward Beysen, Jaak Gabriels, Patrick Lachaert ;

de heren Steve Stevaert, René Swinnen, Robert Voorhamme ;

de heren Pieter Huybrechts, Jan Penris ;

de heer Herman Lauwers ;

de heer Ludo Sannen.

Plaatsvervangers :

de heren Georges Cardoen, Michel Doomst, Erik Matthijs, Mark Van der Poorten, Jaf Van Looy ;

de heer Marc Cordeel, Jacques Devolder, Arnold Van Aperen ;

mevrouw Lydia Maximus, de heren Bruno Tobback, André Van Nieuwkerke ;

mevrouw Marijke Dillen, de heer Frans Wymeersch ;

de heer Johan Sauwens ;

de heer Johan Malcorps.

Zie :

196 (1995-1996)

– Nr. 1 : Ontwerp van decreet

– Nr. 2 : Amendementen

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Ruimtelijke Ordening, Openbare Werken en Vervoer heeft het ontwerp van decreet betreffende de waterkeringen behandeld tijdens haar vergadering van donderdag 8 februari 1996.

A. ALGEMENE BESPREKING

1. Inleidende toelichting bij het ontwerp van decreet door de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minster van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening

Volgens de minister vormt de bescherming van de bevolking tegen overstromingen één van de prioriteiten van het beleid inzake openbare werken. De twee afgelopen winters hebben nogmaals bevestigd dat de beheersing van de waterstanden en het indijken van het overstromingsgevaar een permanente noodzaak zijn. De minister verwijst daarbij onder meer naar de wateroverlast in het Zeescheldebekken, langs de Maaskant en op de bovenrivieren, en naar de stormschade aan de kust. Deze gebeurtenissen tonen volgens de minister aan dat de elementaire veiligheid van de bevolking bij overstromingen nog steeds niet voldoende verzekerd is. Ook blijkt dat er in Vlaanderen tot op vandaag nog geen veiligheidsniveau voor wateroverlast, evenwaardig aan dat van onze buurlanden, is bepaald.

Een belangrijke oorzaak daarvan is de beperkte budgettaire ruimte, aldus de minister. Het afgelopen decennium waren er onvoldoende financiële middelen voor de noodzakelijke investerings- en onderhoudswerken voor de zeewering en voor de overige waterkeringen. Hierdoor verminderde de kwaliteit van de zee- en andere waterkeringen aanzienlijk. Een tweede belemmering voor een doeltreffende en snelle realisatie van waterbeheersingswerken is het feit dat de oevers en dijken niet allemaal eigendom zijn van het Vlaamse Gewest. Vooral aan de Maas en de IJzer, maar ook in de andere bekkens, zoals dat van de Dender, de Demer en de Boven-schelde, wordt de uitvoering van dringende dijk- en waterkeringswerken gehinderd door de versnipperde eigendomsstructuur. De volledige afwikkeling van de onteigeningsprocedures neemt veel tijd in beslag terwijl de noodzakelijke werken intussen niet kunnen worden aangevat.

De minister herinnert eraan dat er, voor wat betreft de werken in het kader van het Sigmaplan, aan dit euvel werd verholpen door de Dijkenwet van 18 juni 1979 (BS 7 juli 1979 en 21 augustus 1979). Deze wet voerde een erfdiensbaarheid van openbaar nut in. Hierdoor werd het mogelijk om langs de Zeeschelde en de aan het getij onderhevige bijrivieren de werken aan te vangen zonder voorafgaandelijke onteigening van de nodige gronden. De eigenaar kan wel een onmiddellijke onteigening aanvragen indien de uitvoering van de werken bijkomende grondinnemingen vergt, zoals bijvoorbeeld voor een verbrede dijkbasis. Indien geen bijkomende ingebruikneming van gronden is vereist, geeft de erfdiensbaarheid van openbaar nut geen recht op vergoeding. De beveiligingswerken brengen voor de eigenaar in dat geval immers geen bezitsverlies met zich mee. Zijn patrimonium kent integendeel een waardevermeerdering door een doelmatigere beveiliging tegen overstromingen. De eigenaar behoudt dus hoe dan ook zijn rechten. Door het opleggen van de erfdiensbaarheid wordt zijn eigendomsrecht alleen maar beperkt en dit in het voordeel van de gemeenschap. Daarnaast voorziet de Dijken-

wet ook de mogelijkheid om geleidelijk alle dijken die door het Gewest worden beheerd aan te kopen of te onteigenen.

Dankzij de Dijkenwet, zo stelt de minister, is het sinds 1979 mogelijk om in het Zeescheldebekken hoogdringende waterkeringswerken uit te voeren zonder dat de fundamentele rechten van de burger-eigenaar worden aangetast. Een ander voordeel van deze wet was, en is nog steeds, dat op termijn coördinatie en uniformiteit kunnen worden bekomen op het vlak van de bevoegdheden en verantwoordelijkheden inzake de dijken en de dijkwerken langs de aan het getij onderworpen rivieren. Hierbij moet worden beklemtoond dat het systeem dat door de Dijkenwet in het leven werd geroepen tot nu toe zonder wezenlijke problemen heeft gefunctioneerd.

De minister wijst er verder op dat de beveiliging van onze laag gelegen gebieden vereist dat niet alleen in het Zeescheldebekken, maar over het hele Vlaamse grondgebied de nodige veiligheidswerken snel en efficiënt kunnen worden uitgevoerd. Dat wordt mogelijk gemaakt door de Dijkenwet decretaal uit te breiden tot de andere rivierbekkens. Deze maatregel heeft als bijkomend voordeel dat het Vlaamse Gewest op termijn eigenaar wordt van alle dijken, zodat een uniform dijkenbeheer mogelijk wordt.

Het voorliggend ontwerp-decreet regelt dan ook de uitbreiding van de Dijkenwet van 1979 tot het volledige Vlaamse grondgebied. De bepalingen die erin vervat zijn, stemmen in grote lijnen overeen met deze in de Dijkenwet. Deze bepalingen zullen van toepassing zijn op de onroerende goederen langs de Zeeschelde en haar bijrivieren, langs de IJzer, de Leie, de Bovenschelde, de Dender en de Gemeenschappelijke Maas. Ze zullen ook van toepassing zijn in de valleien van onbevaarbare waterlopen met een stroomgebied van minimum 5.000 hectare, die in de voornoemde waterlopen uitmonden. De bedoelde waterlopen zijn nader omschreven in de bijlage bij het ontwerp-decreet. Het toepassingsgebied van het ontwerp is dus ruimer dan dat van de Dijkenwet, die hierdoor voor wat het Vlaamse Gewest betreft wordt opgeheven.

De minister maakt duidelijk dat de regeling er in essentie op neerkomt dat het Vlaamse Gewest de bevoegdheid krijgt om langs de vernoemde waterlopen alle noodzakelijke waterkeringswerken uit te voeren. Maar hierdoor kan het Gewest ook alle werken tot aanleg of aanpassing van overstromingsbekkens en wachtbekkens en alle werken tot aanleg of aanpassing van de rechtstreekse toegangswegen naar de waterkeringswerken, overstromingsbekkens en wachtbekkens uitvoeren. Deze werken mogen wel slechts worden uitgevoerd nadat de eigenaars, vruchtgebruikers en eventueel andere belanghebbenden hiervan zijn verwittigd.

Voor de uitvoering van de bedoelde werken wordt een erfdiensbaarheid van openbaar nut ingesteld. Indien echter bijkomende grondinnemingen noodzakelijk zijn, is het Vlaamse Gewest ertoe verplicht om, op vraag van de eigenaar, het nodige bijkomende terrein aan te kopen of te onteigenen. De volledige afwikkeling van de aankoop- of onteigeningsprocedure moet echter niet worden afgewacht zodat ze dus in geen geval de aanbesteding en uitvoering van de werken kan verhinderen. Wanneer het Gewest het nodig acht om samen met de waterkering, bijhorende werken van natuurtechnische milieubouw, recreatie en landinrichting uit te voeren, kunnen de nodige gronden zo spoedig mogelijk worden aangekocht of onteigend. Het spreekt vanzelf, aldus nog de minister, dat het Gewest in zijn streven naar een voldoende vrijheid van handelen in functie van het algemeen belang, in elk geval de rechtszekerheid van de grondeigenaars en -gebruikers wil waarborgen. Indien het onroerend goed door de werken meer dan 20% in waarde daalt, dan is het Vlaamse Gewest

een vergoeding verschuldigd. Indien een gebouw priv  erf een waardevermindering ondergaat, wordt het Vlaamse Gewest ertoe verplicht om, op vraag van de eigenaar, het erf geheel of gedeeltelijk aan te kopen of te onteigenen.

De dijkwerken en de andere waterkeringswerken die als gevolg van dit ontwerp-decreet zullen worden uitgevoerd, zijn volgens de minister verzekerd van een geïntegreerde aanpak door zijn administratie. Ten gevolge van de beslissing van de Vlaamse Regering van 2 februari 1994 werd het principe van een geïntegreerde aanpak van de waterbeheersingsplannen immers als voorwaarde gesteld. In opvolging van die beslissing zijn in de administratie van de minister verschillende werkgroepen gestart, waarin ook de vertegenwoordigers van de heer Theo Kelchtermans, Vlaams Minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, zitting hebben. Ook het Instituut voor Natuurbehoud, dat de wetenschappelijke invulling van de projecten op het vlak van het leefmilieu verzekert, werkt hieraan ten volle mee. Deze geïntegreerde aanpak wordt onder meer gestuurd door de projecten Algemene Milieu-Impactstudie (AMIS) van het Sigmaplan en Onderzoek Milieu-Effecten van het Sigmaplan. Deze aanpak, die volgens de minister volledig nieuw is voor de openbare werken in ons gewest, heeft al tot interessante ontwikkelingen en gewijzigde visies geleid, onder meer voor het Schelde-, Maas- en IJzerbekken.

De minister vermeldt tenslotte dat het principe van de uitbreiding van de Dijkenwet tot andere bekkens dan het Scheldebekken al begin 1994 aanvaard was. Op 1 februari 1995 hechtte de Vlaamse Regering dan haar principiële goedkeuring aan het voorontwerp van decreet. Op 13 december 1995, na het advies van de Raad van State, keurde de Vlaamse Regering de definitieve tekst van het ontwerp-decreet goed. Daardoor zal het Vlaamse Gewest dus over een instrument beschikken om het hele grondgebied beter en sneller te beveiligen tegen wateroverlast. Op die manier kan heel wat menselijke ellende worden voorkomen, zo besluit de minister.

2. Bespreking

Er bestaat een consensus in de commissie over het feit dat een Vlaams dijkendecreet, gezien de talrijke overstromingen van de jongste jaren, een dringende noodzaak is. Een lid verwijst in dit verband onder meer naar de situatie van de dijken van de Maas. Voor de versterking daarvan zijn weliswaar de nodige budgettaire middelen voorzien, maar de werken kunnen niet beginnen als gevolg van onteigeningsproblemen. Het dijkendecreet zal het mogelijk maken om die werken onverwijld aan te vatten en daarom is het een goede zaak dat de minister dit reeds lang aanslepende dossier vlot getrokken heeft. Een ander lid ziet eveneens de noodzaak in van het ontwerp van decreet, maar ziet het vooral als een nooddecreet, dat zo spoedig mogelijk moet ingepast worden in een algemeen waterbeheersingsbeleid. Daarnaast maken sommige leden de bedenking dat het goedkeuren van dit ontwerp ook een belofte inhoudt naar de bevolking toe om effectief werk te maken van de dijkenversterking. Vraag is echter of de overheid daarvoor de nodige middelen heeft voorzien, en in hoeverre die, wat bijvoorbeeld de Maas betreft, in verhouding staan tot wat er aan Nederlandse kant gebeurt. Daarbij aansluitend stelt een lid zich de vraag of er geen mogelijkheid bestaat tot Europese financiering van grensoverschrijdende waterbeheersingsprojecten.

De minister verheugt er zich over dat de commissie, zij het met nuanceverschillen, positief staat tegenover het ontwerp. Hij bevestigt dat er in het desbetreffende investeringspro-

gramma wel degelijk de nodige middelen zijn voorzien om de meest noodzakelijke waterkeringswerken uit te voeren. Gezien de budgettaire beperkingen kan de minister echter niet anders dan prioriteiten te leggen. Uiteraard wordt er daarbij gestreefd naar samenwerking over de grenzen heen, met name op het niveau van de administratie. Dit overleg is echter in de verschillende provincies anders gestructureerd.

Zoals al aangestipt is een lid van mening dat dit ontwerp van dijkendecreet niet los kan en mag gezien worden van het algemene waterbeheersingsbeleid. Dit beleid moet in zijn ogen vooral toegespitst zijn op de oorzaken van de wateroverlast, die van rivier tot rivier verschillen. In het Scheldebekken, bijvoorbeeld, vormt het binnenstromende zeewater het grootste probleem en moet het beleid er rekening mee houden dat de in het vooruitzicht gestelde verdieping van de Westerschelde dit probleem nog zal aanscherpen. In andere bekkens stelt zich dan weer het probleem van de te snelle afvoer van het regenwater naar de rivier. In vele gevallen liggen ook aanslibbingen aan de basis van de wateroverlast. Het beheersen van die wateroverlast moet gebeuren op een ecologisch verantwoorde basis, bijvoorbeeld door in bepaalde gevallen overstromingsgebieden aan te leggen, zoals ook voorzien in het ontwerp. Een dergelijke werkwijze is vaak minder nadelig voor het milieu dan de aanleg van dijken en levert soms zelfs een ecologische meerwaarde op als er aan een aantal voorwaarden wordt voldaan. Die voorwaarden kunnen in de ogen van de spreker echter maar worden gerealiseerd als er wordt onteigend. Een ander lid heeft begrip voor de ecologische bekommernis, maar stipt aan dat de ecologen met name in de Maasvallei vaak te weinig pragmatisch zijn en met volstrekt irrealistische voorstellen voor de dag komen. Nog een ander lid ziet het voorliggende ontwerp als een noodzakelijk instrument om een meer algemeen waterbeheersingsbeleid te kunnen realiseren. Dit waterbeheersingsbeleid in het algemeen en het dijkendecreet in het bijzonder kunnen ook niet los gezien worden van het beleid inzake ruimtelijke ordening en het op stapel staande Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, zo werpt een lid nog op. Hoe zullen de door het ontwerp-decreet mogelijk gemaakte waterkeringswerken worden ingepast in het beleid van ruimtelijke planning ?

De minister merkt op dat de problematiek van het integrale waterbeheer buiten het bestek van dit beperkte ontwerp van decreet valt. Hij is het er volledig mee eens dat er dringend werk moet worden gemaakt van een dergelijk beleid en wijst op de reeds gestarte initiatieven in dit verband, zoals het AMIS-project en de projecten van het Instituut voor Natuurbehoud. De minister verbindt er zich toe om het dijkendecreet in te passen in dit meer algemene beleid van waterbeheer, op het moment dat dit beleid concreet gestalte krijgt. In afwachting daarvan is er echter behoefte aan een instrument om een aantal acute problemen op te lossen, en daarmee kan niet worden gewacht tot er een algemeen beleidskader is uitgetekend. Om dezelfde reden zou het onverstandig zijn om te wachten tot het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen helemaal rond is. Op vraag van een lid bevestigt de minister dat er ook voor de in het kader van dit decreet uitgevoerde waterkeringswerken een MER-rapport noodzakelijk kan zijn. Het decreet wijzigt de MER-reglementering niet.

Bij sommige leden leeft de vrees dat dit decreet de lokale overheden onvoldoende betreft bij de waterkeringswerken. Gaat men niet voorbij aan de bevoegdheden van bijvoorbeeld de Polders en de Wateringen ? Een lid wijst er ook op dat er in West-Vlaanderen op het vlak van waterbeheersing goed werk geleverd wordt door bekkencomités, waarin de diverse betrokken lokale overheden vertegenwoordigd zijn. Zal het voorliggende ontwerp-decreet die initiatieven niet doorkrui-

sen ? De minister antwoordt dat het decreet geen afbreuk doet aan de bestaande regels betreffende het beheer van de waterlopen, ook niet wat betreft de bevoegdheden van de lokale overheden. Het decreet maakt het voor de overheid enkel mogelijk om in welbepaalde dringende omstandigheden snel te kunnen optreden.

Daarnaast worden er nog een aantal specifieke opmerkingen gemaakt over de vergoeding voor schade en waardevermindering, over de afbakening van het toepassingsgebied en over de verwittigingsprocedure. Hiervoor wordt verwezen naar de artikelsgewijze bespreking.

B. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING EN STEMMING

Opschrift

De heer Jos Stassen dient een amendement in dat het opschrift van het decreet wijzigt in "decreet betreffende de onteigening van de waterkeringen" (Stuk 196 (1995-1996) – Nr. 2). Dit opschrift is minder ruim en geeft meteen de kern van de zaak aan, aldus de indiener. Bovendien wordt op die manier duidelijk gemaakt dat het decreet in een latere fase moet worden ingebed in een integraal waterbeheersingsbeleid. De minister is geen voorstander van het amendement, omdat het decreet meer omvat dan louter een onteigeningsregeling.

Het amendement van de heer Jos Stassen wordt met 1 stem tegen 12 verworpen.

Artikel 1

Bij dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt. Het wordt unaniem aangenomen.

Artikel 2

De heer Jos Stassen dient een amendement in ertoe strekkende aan het zevende lid van het artikel de zinsnede "volgens de principes van het natuurtechnisch oeverbeheer" (Stuk 196/2) toe te voegen. Op die manier, aldus de indiener, kan het decreet een eerste aanzet vormen tot een meer algemene en ecologisch verantwoorde aanpak van het waterbeheer. De minister wijst erop dat de door de indiener voorgestelde bepaling niet thuishoort in artikel 2, dat er enkel toe strekt de begrippen te definiëren die in het ontwerp-decreet worden gehanteerd. Wat de grond van de zaak betreft stipt de minister aan dat de ecologische bekommernis al in artikel 7 tot uitdrukking wordt gebracht, waar wordt verwezen naar "de bijhorende werken van natuurtechnische milieubouw". Om die redenen kan hij het amendement van de heer Jos Stassen niet steunen.

De heer Joachim Coens wil via een amendement een achtste lid aan het artikel toevoegen dat het begrip "waterbeheerders" omschrijft : "de bevoegde administratie van het Vlaamse Gewest, de provincie, de gemeenten, de Polders en Wateringen" (Stuk 196 (1995-1996) – Nr. 2). Deze bijkomende definitie is noodzakelijk omdat de indiener in het ontwerp-decreet een aantal bepalingen wil opnemen die de betrokkenheid van de lokale waterbeheerders bij de waterkeringswerken garanderen. Ook de minister is er voorstander van om de lokale overheden in de mate van het mogelijke bij de waterkeringswerken te betrekken, al zal het van de plaatselijke om-

standigheden afhangen wie die partners precies zijn. In die zin kan hij akkoord gaan met het amendement van de heer Joachim Coens.

Het amendement van de heer Jos Stassen wordt met 1 tegen 10 stemmen verworpen, bij 2 onthoudingen. Het amendement van de heer Joachim Coens wordt aangenomen met 12 stemmen voor bij 1 onthouding. Het aldus geamendeerde artikel wordt aangenomen met 12 stemmen tegen 1.

Artikel 3

Een aantal leden maakt zich ongerust over het feit dat het toepassingsgebied van het ontwerp zeer ruim is en niet duidelijk wordt afgebakend in artikel 3. De bepaling "onroerende goederen gelegen langs de rivieren (...) en bijrivieren of gelegen in de valleien" is immers voor interpretatie vatbaar. Het zou de rechtszekerheid van de betrokken eigenaars ten goede komen wanneer het toepassingsgebied duidelijker zou worden omschreven. Dat is des te meer nodig omdat artikel 7 bepaalt dat er niet alleen voor waterkeringswerken *stricto sensu* kan worden onteigend, maar ook "voor de bijhorende werken van natuurtechnische milieubouw, recreatie en landinrichting", een bepaling die eveneens zeer ruim kan worden geïnterpreteerd. Om terzake meer duidelijkheid te scheppen dient mevrouw Maria Tyberghien een amendement in ertoe strekkende dat de bepaling "gelegen langs" telkens wordt voorafgegaan door de woorden "onmiddellijk en rechtstreeks" (Stuk 196 (1995-1996) – Nr. 2). De heer Jan Penris wil de duidelijkere afbakening bekomen door de regering te verplichten om, binnen de drie maanden na het van kracht worden van het decreet, de in dit artikel bedoelde valleien vast te leggen via de aanduiding ervan op de gewestplannen. Hij dient een amendement in die zin in (Stuk 196 (1995-1996) – Nr. 2).

De minister engageert zich ertoe om de afbakening in uitvoeringsbesluiten duidelijk af te bakenen, en dit ook op een kaart aan te duiden. Het wijzigen van de gewestplannen lijkt hem niet het aangewezen middel daartoe. Op vraag van een lid verduidelijkt hij dat de decreetgever hem geen uitdrukkelijke opdracht hoeft te geven tot het afbakenen van de gebieden. De minister maakt er de commissie verder op attent dat de bepaling "bijbehorende werken" in artikel 7 moet samengelezen worden met de verwijzing in hetzelfde artikel naar artikel 4, en dus restrictief dient geïnterpreteerd. De bepaling inzake de "bijbehorende werken" mag niet worden aangegrepen om werken uit te voeren in verder afgelegen gebieden. Hierop trekken mevrouw Maria Tyberghien en de heer Jan Penris hun amendementen in.

Het artikel wordt goedgekeurd met 10 stemmen bij 3 onthoudingen.

Artikel 4

De heer Jos Stassen is van mening dat duidelijk moet worden gesteld dat alle andere regelingen, bijvoorbeeld die inzake de MER-rapportering, van toepassing blijven. Bovendien wil hij in het decreet het principe inschrijven dat de waterkeringswerken op een natuurtechnisch verantwoorde wijze moeten gebeuren. Vandaar zijn amendement dat aan het artikel de volgende zinsnede toevoegt : "volgens de principes van het natuurtechnisch oeverbeheer en en met in achtname van de voorwaarden vervat in het MER" (Stuk 196 (1995-1996) – Nr. 2). De minister wijst erop dat in de memorie van toelichting duidelijk wordt gesteld dat dit ontwerp-decreet geen af-

breuk doet aan alle geldende regelingen, waaronder ook die inzake de MER-reglementering. De heer Jan Penris dient een subamendement in om de laatste bepaling van het amendement van de heer Jos Stassen, namelijk "en met inachtna-me van de voorwaarden vervat in het MER" te laten vallen (Stuk 196 (1995-1996) – Nr. 2). De heer Jos Stassen trekt daarop zijn amendement in en dient een nieuw amendement in dat identiek is aan het vorige, op de zinsnede "en met inachtna-me van de voorwaarden vervat in het MER" na. Daardoor wordt het subamendement van de heer Jan Penris zonder voorwerp.

De heer Joachim Coens vindt het raadzaam om in het de-creet in te schrijven dat er bij de uitvoering van waterkerings-werken advies dient te worden ingewonnen bij de waterbe-heerders, zoals gedefinieerd in artikel 2. Hij dient daartoe een amendement in (Stuk 196 (1995-1996) – Nr. 2). Inhakend daarop vraagt een lid zich af volgens welke procedure met name de wachtbekkens en de overstromingsgebieden zullen worden vastgelegd. De minister wijst er nogmaals op dat dit ontwerp enkel op hoogdringende werken betrekking heeft. In dat geval zijn het meestal de ingenieurs die een oplossing zoe-ken in overleg met de plaatselijke waterbeheerders. Dit ge-beurt aan de hand van fysische modellen, en met inachtna-me van de MER-reglementering. De minister is akkoord met het principe dat er zoveel mogelijk rekening moet gehouden wor-den met de mening van de plaatselijke betrokkenen. De for-mulering van de heer Joachim Coens impliceert echter een procedure van verplicht advies, wat de uitvoering van hoog-dringende werken zou kunnen vertragen en bijgevolg indruist tegen de bedoeling van het ontwerp. Daarop herformuleert de heer Joachim Coens zijn amendement als volgt : "Bij de uitvoering van waterkeringswerken dient, voorafgaand, over-legd te worden met de waterbeheerders" (Stuk 196 (1995-1996) – Nr. 2), en trekt hij zijn oorspronkelijke amendement in. Met die tweede formulering kan de minister akkoord gaan.

Het amendement van de heer Joachim Coens wordt una-niem aangenomen. Het amendement van de heer Jos Stassen wordt met 1 tegen 12 stemmen verworpen. Het geamendeer-de artikel 4 wordt aangenomen met 12 stemmen tegen 1.

Artikel 5

Verschillende leden vinden de bepaling dat "de eigenaars, de vruchtgebruikers en, voor zover zij bekend zijn, de huur-ders dienen te worden verwittigd" vaag en ontoereikend. De heer Patrick Lachaert wijst erop dat deze bepaling te beper-kend is en geen rekening houdt met andere vormen van zake-lijke rechten. Hij dient dan ook een amendement in dat de opsomming van de verschillende rechthebbenden vervangt door een meer algemene bepaling, namelijk "diegenen die een zakelijk recht uitoefenen op de onroerende goederen" (Stuk 196 (1995-1996) – Nr. 2). Een ander lid wijst erop dat die bepaling te beperkend is, aangezien zij niet slaat op al of niet geregistreerde huurovereenkomsten. Dit lid pleit daarom voor de omschrijving "diegenen die enig recht uitoefenen". In het geval van een huurovereenkomst, aldus nog bedoeld lid, moet het technisch mogelijk zijn om de verwittiging via de ei-genaars te laten gebeuren. Mevrouw Maria Tyberghien wijst in dit verband op het specifieke probleem van de pachters. Zij zijn meestal de eerste betrokkenen, die evenwel per de-finitie niet gekend zijn en bijgevolg niet officieel in kennis zullen worden gesteld van de voorgenomen werkzaamheden. Zij betreurt ook dat het ontwerp niet voorziet in een kennis-geving of waarschuwing wanneer een gecontroleerd overstro-mingsgebied in gebruik wordt genomen. De gronden in dit

gebied worden meestal geëxploiteerd als akkerland of weiland. Vooral in dit laatste geval is kennisgeving aangewezen, aldus nog mevrouw Maria Tyberghien. Bovendien vindt zij het noodzakelijk dat er vóór het begin van de werken een tegensprekelijke plaatsbeschrijving van de onroerende goederen wordt opgemaakt. Vandaar dat zij een amendement voorstelt ertoe strekkende een duidelijke verwittigingsprocedure, onder meer naar erfpachthouders en opstalhouders toe, vast te leggen en een voorafgaandelijke plaatsbeschrijving verplicht te stellen. Verder wil mevrouw Maria Tyberghien duidelijker bepalen in welke dringende gevallen de werken mogen worden gestart zonder voorafgaandelijke verwittigingsprocedure. Vandaar dat zij de bepaling "in dringende gevallen" bij amendement wil vervangen door "bij dreigend overstromingsgevaar" (Stuk 196 (1995-1996) – Nr. 2).

Wat dit laatste amendement betreft wijst de minister de indiener ervan op het feit dat waterkeringswerken soms dringend noodzakelijk kunnen zijn zonder dat er sprake is van onmiddellijk overstromingsgevaar. Dat is bijvoorbeeld het geval als er een verzakking is als gevolg van een lange droogte. Ook de minister is vragende partij om een meer sluitende verwittigingsprocedure in het decreet op te nemen, op voorwaarde dat een mogelijk uitstel van de werken als gevolg van de niet bereikbaarheid van bepaalde rechthebbenden kan worden vermeden. Hij vreest dat ook het verplicht maken van een voorafgaandelijke plaatsbeschrijving de uitvoering van de werken zou kunnen vertragen. Dit neemt niet weg dat er in de praktijk in de mate van het mogelijke een plaatsbeschrijving wordt gemaakt.

Daarop dienen mevrouw Maria Tyberghien en de heren Paul Dumez en Patrick Lachaert een amendement in dat aan die vereiste tegemoetkomt, terwijl mevrouw Maria Tyberghien en de heer Patrick Lachaert elk hun amendement terugtrekken. Het gezamenlijke amendement houdt in dat de verwittiging wordt betekend aan de eigenaars van de onroerende goederen, die vervolgens de huurders, pachters, gebruikers en alle personen die enig recht uitoefenen op het onroerend goed daarvan op de hoogte moeten brengen, op straffe van hoofdelijke aansprakelijkheid voor herstel en schadeloosstelling (Stuk 196 (1995-1996) – Nr. 2). De minister kan met die bepaling instemmen.

Een lid stelt zich vragen bij het feit dat de bevoegdheid van de minister om opdracht te geven tot het uitvoeren van de werken kan worden gedelegeerd naar de betrokken administratie en bij voorkeur de lokale afdelingen. In de memorie van toelichting bij artikel 5 wordt gesteld dat een dergelijke machtiging aangewezen is. Het lid vreest evenwel dat het overdragen van te veel bevoegdheden van de minister naar de administratie de rechtsonzekerheid in de hand werkt. De minister wijst erop dat die machtiging enkel geldt voor hoogdringende waterkeringswerken.

Het amendement van mevrouw Maria Tyberghien en de heren Patrick Lachaert en Paul Dumez wordt goedgekeurd met 12 stemmen voor bij 1 onthouding. Met dezelfde stemuitslag wordt het aldus geamendeerde artikel goedgekeurd.

Artikel 6

Mevrouw Maria Tyberghien vreest dat de procedure die in het ontwerp wordt vastgelegd het eigendomsrecht uitholt. Dat kan worden vermeden door enerzijds een vaste vergoeding te verbinden aan de erfdienstbaarheid (cf. infra : artikel 8) en anderzijds een algemene aankoopregeling in het decreet op te nemen, wat impliceert dat elke eigenaar het recht krijgt

om binnen een welbepaalde termijn aankoop of onteigening van de ingenomen stroken te vragen. Dit lid dient een amendement in om een algemene aankoopregeling, ongeacht of er een minderwaarde is of niet, in artikel 6 op te nemen (Stuk 196 (1995-1996) – Nr. 2). Die algemene aankoopregeling heeft het bijkomende voordeel, aldus de indiener, dat de bepalingen van de artikelen 8 en 9, die een discriminatie inhouden tussen de eigenaars van gebouwde en van ongebouwde terreinen, kunnen worden geschrapt.

De heer Patrick Lachaert van zijn kant vindt het 2e, 3e en 4e lid van artikel 6 juridisch-technisch overbodig en dient dan ook een amendement in om ze te schrappen (Stuk 196 (1995-1996) – Nr. 2). Bijkomende grondinnemingen houden immers automatisch een waardenvermindering in voor het betrokken onroerende goed, zodat artikel 8 er reeds op van toepassing is.

De minister is het er niet mee eens dat het 2e, 3e en 4e lid van het artikel juridisch-technisch overbodig zijn. Inzake de door mevrouw Maria Tyberghien voorgestelde aankoopregeling wijst hij erop dat er een zorgvuldige afweging moet worden gemaakt van enerzijds de bescherming van het eigendomsrecht en anderzijds het algemeen belang, dat ook een budgettair aspect heeft. Wat dat laatste betreft geeft de minister grif toe dat de in het ontwerp voorgestelde regeling ook door budgettaire bekommernissen is ingegeven. Hij verklaart zich echter bereid om tegemoet te komen aan de bezorgdheid van de commissieleden door een specifieke schaderegeling in het decreet op te nemen (cf infra : artikel 9bis, nieuw artikel 10). Daarop trekt mevrouw Maria Tyberghien haar amendement in.

Het amendement van de heer Patrick Lachaert wordt met 4 stemmen tegen 9 verworpen. Het artikel wordt aangenomen met 11 stemmen tegen 2.

Artikel 7

Mevrouw Maria Tyberghien vreest dat het toepassingsgebied van dit artikel wel erg ruim wordt als er niet alleen kan worden onteigend voor de uitvoering van de in artikel 4 bedoelde werken, maar ook voor de "bijbehorende werken van natuurtechnische milieubouw, recreatie en landinrichting." Met name wat de landinrichting betreft bestaan er bovendien geëigende instrumenten om tot onteigening over te gaan. Vandaar haar amendement om de bepaling betreffende de bijbehorende werken te schrappen (Stuk 196 (1995-1996) – Nr. 2). Een lid vindt dat de verwijzing naar de landinrichting moet behouden blijven omdat dringende waterkeringswerken soms een wijziging van de landinrichting vergen.

De minister gaat ermee akkoord dat de verwijzing naar de landinrichting strikt genomen niet hoeft, gezien het reeds bestaande geëigende instrumentarium. De verwijzing naar de bijbehorende werken van natuurtechnische milieubouw en recreatie wil hij evenwel behouden, ondermeer omdat hierdoor de ecologische bekommernis tot uitdrukking wordt gebracht, zoals al aangestipt bij de bespreking van artikel 2. Op vraag van een lid bevestigt de minister dat met "bijbehorende werken" enkel die werken bedoeld worden die rechtstreeks bij de waterkeringswerken horen. Daarop trekt mevrouw mevrouw Maria Tyberghien haar eerste amendement in en dient ze een tweede amendement in, ertoe strekkende dat het woord 'landinrichting' wordt geschrapt in het tweede lid van artikel 7 (Stuk 196 (1995-1996) – Nr. 2).

Het tweede amendement van mevrouw Maria Tyberghien wordt aangenomen met 12 stemmen voor bij 1 onthouding.

Met dezelfde stemuitslag wordt het aldus geamendeerde artikel aangenomen.

Artikel 8

Vanuit de bekommernis om de rechten van de eigenaar zo goed mogelijk te beschermen pleit mevrouw Maria Tyberghien voor een vaste vergoeding aan de eigenaars van het onroerende goed dat met een erfdienstbaarheid, zoals voorzien in artikel 6, wordt belast. De vestiging van erfdienstbaarheden van openbaar nut geeft normaal gezien geen aanleiding tot een vergoeding omdat zij als lasten van het eigendomsrecht worden beschouwd. In dit geval echter impliceert de erfdienstbaarheid een zodanige uitholling van het eigendomsrecht dat een decretale vergoeding alleszins verantwoord is, aldus mevrouw Maria Tyberghien. Ze verwijst in dit verband naar de wet betreffende het gasvervoer en de wet op de elektriciteitsvoorziening, waar eveneens een erfdienstbaarheid van openbaar nut wordt gevestigd, maar mét vaste vergoeding. Met een vaste vergoeding worden bovendien alle te verwachten discussies over de 20%-regel vermeden. Daarom dient dit lid een amendement in dat artikel 8 vervangt door een bepaling die de vaste vergoeding regelt (Stuk 196 (1995-1996) – Nr. 2).

De minister waarschuwt voor de budgettaire impact van een dergelijke regeling en verklaart zich nogmaals bereid om, in de plaats van een vaste vergoeding, een andere schade-regeling uit te werken (cf infra : artikel 9bis, nieuw artikel 10). Daarop trekt mevrouw Maria Tyberghien haar amendement in.

Verschillende leden hebben vragen bij het in het ontwerp gemaakte onderscheid tussen de eigenaars van een gebouwd privaat erf (artikel 9) en de eigenaars van een ongebouwd privaat erf (artikel 8). Is het geen discriminatie dat de eerstgenoemden bij waardevermindering de aankoop of onteigening door het Vlaamse Gewest kunnen aanvragen, en de laatstgenoemden zich in dat geval met een vergoeding tevreden moeten stellen ? De eigenaars van een ongebouwd goed worden zelfs dubbel gestraft, omdat ze een vermindering van de waarde tot 20% moeten gedogen, aldus een ander lid. De heer Patrick Lachaert wil dit onderscheid wegwerken door, in geval van waardevermindering, het recht op vergoeding in te voeren, en dit onder de vorm van een aanvraag tot onteigening, ongeacht of het een gebouwd of niet-gebouwd goed betreft. Daartoe dient hij een amendement in, dat de artikelen 8 en 9 tot één enkele tekst verwerkt (Stuk 196 (1995-1996) – Nr. 2). De heer Jan Penris dient eveneens een amendement in, maar beperkt zich daarbij tot het schrappen van de vrijstelling van schadevergoeding tot 20% (Stuk 196 (1995-1996) – Nr. 2). Hij ziet geen reden om hier af te wijken van het gemeen recht, dat bepaalt dat er schade moet vergoed worden in geval van een oorzakelijk verband tussen fout en schade (artikel 1382 BW) of in geval van foutloze aansprakelijkheid (artikel 544 BW).

De minister betwist dat het gemaakte onderscheid tussen de eigenaars van een gebouwd goed en de andere eigenaars discriminerend is. Hij wijst erop dat de Raad van State daar geen opmerkingen over heeft gemaakt. Het is immers niet verboden om verschillende categorieën te onderscheiden in een wet, op voorwaarde dat het gelijkheidsbeginsel wordt gerespecteerd. In dit geval is het onderscheid verantwoord omdat een gebouw dat schade lijdt als gevolg van de waterkeringswerken in veel gevallen niet meer gebruikt kan worden, terwijl dat niet het geval is met weide- of akkerland. Op vraag van een lid maakt de minister duidelijk dat het hier louter

gaat om een waardevermindering als gevolg van de waterkeringswerken en niet om een waardevermindering als gevolg van een overstroming. In dat laatste geval dient er een beroep gedaan op het rampenfonds. Gezien het feit dat het grootste deel van de terreinen langs de waterlopen ongebouwd zijn, zou het budgettair bovendien een zware dobber zijn om ook voor die terreinen een aankoopregeling te voorzien. Om al deze redenen krijgt het amendement van de heer Patrick Lachaert niet de steun van de minister.

De minister is evenmin te vinden voor het amendement van de heer Jan Penris, dat het forfait van 20% schrapt, omdat hierdoor de budgettaire ruimte die nodig is voor de waterbeheersing als dusdanig te fel zou krimpen. Tenzij de indiener er ook voorstander van is dat de eigenaars de overheid vergoeden voor de gerealiseerde meerwaarde als gevolg van de waterkeringswerken, maar dat is blijkbaar niet het geval. Bovendien zou met schrapping van de 20%-regel een gevaarlijk precedent worden gecreëerd waardoor soortgelijke regelingen in onder meer de Stedebouwwet op de helling zouden komen te staan. Overigens dient er ook op gewezen dat dit forfait van 20% reeds in de Dijkenwet was opgenomen.

Het amendement van de heer Patrick Lachaert wordt met 4 stemmen tegen 5 verworpen, bij 4 onthoudingen. Het amendement van de heer Jan Penris wordt met 2 stemmen tegen 7 verworpen, bij 4 onthoudingen. Het artikel wordt aangenomen met 7 stemmen tegen 4, bij 2 onthoudingen.

Artikel 9

De heer Patrick Lachaert dient een amendement in om dit artikel te schrappen. Dit amendement hangt logisch samen met het eerder ingediende amendement op artikel 8, ertoe strekkende het onderscheid tussen de eigenaars van een gebouwd en een ongebouwd goed ongedaan te maken (Stuk 196 (1995-1996) – Nr. 2). Hetzelfde amendement werd ingediend door mevrouw Maria Tyberghien, in samenhang met de amendementen op de reeds besproken artikelen 6 tot en met 8 (Stuk 196 (1995-1996) – Nr. 2). Samen met de laatstgenoemde amendementen wordt ook het amendement op artikel 9 door mevrouw Maria Tyberghien teruggetrokken. Op vraag van een lid verduidelijkt de minister dat de in dit artikel voorziene onteigeningen op vrijwillige basis gebeuren en dus niet kunnen aangewend worden voor het voeren van een dirigistisch grondbeleid.

Het amendement van de heer Patrick Lachaert wordt met 2 stemmen tegen 9 verworpen, bij 2 onthoudingen. Artikel 9 wordt unaniem aangenomen.

Artikel 9bis (nieuw artikel 10)

Verschillende leden hebben commentaar bij het feit dat artikel 10 van het voorontwerp betreffende de schadevergoeding is weggelaten in het definitieve ontwerp. Een lid vermoedt dat het oorspronkelijke artikel 9 van de Dijkenwet van 1979 in verband moet gebracht worden met het feit dat het in die tijd nog niet gebruikelijk was om de overheid aansprakelijk te stellen, zodat men het nodig achtte om het principe van de aansprakelijkheid uitdrukkelijk te vermelden in de wet. Nu hoeft dat niet meer, omdat de overheidsaansprakelijkheid algemeen wordt aanvaard. Enkel als de overheid het principe van de foutloze aansprakelijkheid wil invoeren, moet dat uitdrukkelijk in de wet worden vermeld, zoals ook de Raad van State suggereert in haar advies (p.10). Een ander lid meent dat, volgens het gemeen recht, enkel de eigenaar van een

goed foutloos aansprakelijk kan worden gesteld. Juist omdat het Vlaamse Gewest in veel gevallen geen eigenaar is riskeert de burger wiens eigendom beschadigd wordt bij waterkeringswerken, geen grond te hebben om een schadevergoeding te eisen. Daarom dient er voor die gevallen een specifieke regeling te worden ingeschreven in het decreet.

Sommige leden zijn erover bekommerd dat de kosten voor de eigenaars van een ongebouwd goed vrij hoog zullen kunnen oplopen, gezien het feit dat een waardevermindering van minder dan 20% niet wordt vergoed. Dit zou kunnen worden gemilderd door uitdrukkelijk in het decreet in te schrijven dat de kosten voor bijvoorbeeld teeltverlies, of voor het opruimen van het terrein na overstroming, ten laste komen van het Vlaamse Gewest, voor zover die kosten voortvloeien uit de toepassing van het decreet. Mevrouw Maria Tyberghien en de heer André Kenzeler dienen een amendement in, ertoe strekkende een nieuw artikel 9bis in te voegen in het decreet. Dit artikel 9bis legt de kosten voor de opruiming van roerende goederen en verontreiniging veroorzaakt door de werken op een onroerend goed bezwaard met een erfdienstbaarheid ten laste van het Vlaamse Gewest (Stuk 196 (1995-1996) – Nr. 2). Dit amendement, dat wordt ondersteund door de minister, vervangt het eerder ingediende amendement van mevrouw Maria Tyberghien, dat eveneens een schaderegeling aan het decreet toevoegde in een nieuw artikel 9bis (Stuk 196 (1995-1996) – Nr. 2).

Het amendement van mevrouw Maria Tyberghien en de heer André Kenzeler wordt unaniem goedgekeurd, en een nieuw artikel 10 wordt ingevoegd. Als gevolg daarvan worden de volgende artikels vernummerd.

Artikel 10 (nieuw artikel 11)

Over dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt. Het wordt unaniem aangenomen.

Artikel 11 (nieuw artikel 12)

De heer Joachim Coens vindt het raadzaam dat de schouwingen van de waterkeringen zouden gebeuren in aanwezigheid van de lokale waterbeheerders, en wil een bepaling in die zin bij amendement aan het artikel toevoegen (Stuk 196 (1995-1996) – Nr. 2). De minister verzekert dat het ontwerp niets verandert aan de reeds bestaande procedures voor schouwingen van waterkeringswerken. Wat de Polders betreft houdt de geëigende procedure in dat de schouwing twee maal per jaar gebeurt door de verantwoordelijke voor de Polders, in het bijzijn van een ambtenaar van openbare werken en van de provincie. De ambtenaar van openbare werken maakt het verslag op en bezorgt dit aan de provinciegouverneur. Daarop trekt de heer Joachim Coens zijn amendement in.

Het artikel wordt unaniem aangenomen.

Artikel 12 (nieuw artikel 13)

De heer Jos Stassen wil dit artikel op dezelfde manier amenderen als artikel 4 (Stuk 196 (1995-1996) – Nr. 2), en verwijst daarbij naar de argumentatie die hij bij de bespreking van artikel 4 heeft ontwikkeld. Hij vervangt dit amendement weer door een nieuw amendement dat identiek is, op het weglaten van de zinsnede "en op basis van een MER" na. Daardoor wordt het door de heer Jan Penris ingediende sub-

amendement (Stuk 196 (1995-1996) – Nr. 2) zonder voorwerp. Het amendement van de heer Jos Stassen wordt niet gesteund door de minister.

De heer Joachim Coens dient een amendement in om een aantal juridisch-technische correcties door te voeren, namelijk de vervanging van het woord 'waterkeringen' door 'wateringen', en de toevoeging, na de laatste zin, van een verwijzing naar de wet van 5 juli 1956 (Stuk 196 (1995-1996) – Nr. 2). De minister is het eens met die correcties.

Het amendement van de heer Jos Stassen wordt met 1 stem tegen 10 verworpen, bij 2 onthoudingen. Het amendement van de heer Joachim Coens wordt unaniem aangenomen. Het aldus geamendeerde artikel wordt aangenomen met 12 stemmen tegen 1.

Artikel 13 (nieuw artikel 14)

Over dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt. Het wordt unaniem aangenomen.

Artikel 14 (nieuw artikel 15)

De heer Jos Stassen dient een amendement in om aan het artikel een bepaling toe te voegen die de overheid verplicht om, in het kader van een bekkengericht beleid, steeds overleg te plegen met een buurland voor het geval het een grensoverschrijdend bekken betreft (Stuk 196 (1995-1996) – Nr. 2). De indiener verwijst hierbij met name naar de problematiek van het IJzerbekken, waar overleg met Frankrijk dringend noodzakelijk is. Een lid stelt zich de vraag of deze bepaling vanuit een louter legistiek oogpunt wel thuishoort bij de strafbepalingen. De minister sluit zich bij die opmerking aan. Hij wijst er bovendien op dat het overbodig is om de noodzaak van grensoverschrijdend overleg hier nog eens te vermelden, aangezien het overleg met de buurlanden al een feit is en, wat Nederland betreft, nog werd versterkt naar aanleiding van de ondertekening van de waterverdragen. Daarop trekt de heer Jos Stassen zijn amendement in.

Het artikel wordt unaniem aangenomen

Artikel 15 (nieuw artikel 16)

Na een correctie van de verwijzingen in de eerste zin wordt het artikel zonder verdere commentaar unaniem aangenomen. Na henummering luidt de eerste zinsnede van het artikel : "Wie de ambtenaren of officieren, genoemd in de artikelen 12 en 14, opzettelijk...".

Artikelen 16 en 17 (nieuwe artikelen 17 en 18)

Deze artikelen geven geen aanleiding tot commentaar en worden unaniem aangenomen.

Bijlage

De bijlage geeft evenmin aanleiding tot opmerkingen en wordt unaniem aangenomen.

C. STEMMING OVER HET GEHEEL

Het decreet, zoals geamendeerd door de commissie, wordt met 10 stemmen aangenomen, bij 3 onthoudingen.

Na de stemming verklaart een lid dat zijn fractie zich heeft onthouden omdat de minister niet is willen ingaan op de vraag om het onderscheid tussen de eigenaars van een ongebouwd en een gebouwd goed ongedaan te maken. Een ander lid motiveert zijn onthouding door erop te wijzen dat het decreet weliswaar veel positieve aspecten heeft, maar anderzijds te weinig rekening houdt met de principes van het natuurtechnisch oeverbeheer.

De verslaggever,

Patrick LACHAERT

De voorzitter,

Jaak GABRIELS

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE

Artikel 1

Dit decreet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 39 van de grondwet.

Artikel 2

Voor de toepassing van dit decreet wordt verstaan onder :

1° waterkering : iedere natuurlijke hindernis of kunstmatige constructie om het water te bedwingen, inzonderheid de oevers, bandijken, binnendijken, overstroombare dijken, waterkeringsmuren, stuwen, duikers en andere constructies met waterkerende werking ;

2° bandijk : iedere in beginsel onoverstroombare verhoging die langs een waterloop of landinwaarts is aangebracht om de hoge waterstand in die waterloop te keren ;

3° binnendijk : iedere verhoging die niet rechtstreeks aan het water ligt en aangebracht is om de overstroming te beperken wanneer de bandijk overloopt of het begeeft ;

4° gecontroleerd overstromingsbekken : door bandijken en binnendijken begreemd gebied, dat bij een vooraf vastgestelde hoogwaterstand overstroomd wordt ;

5° wachtbekken : ingericht of natuurlijk, geheel omsloten of afgelijnd overstromingsgebied, al dan niet gescheiden van de waterloop, voor het opvangen van de wasdebieten ;

6° bevoegde administratie : de administraties van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, die de bevoegdheid hebben over de bevaarbare waterlopen en hun dijken eensdeels en over de onbevaarbare waterlopen anderdeels ;

7° waterkeringswerken : het aanleggen, verhogen, versterken en onderhouden van waterkeringen ;

8° waterbeheerders : de bevoegde administratie van het Vlaamse Gewest, de provincie, de gemeenten, de polders en wateringen.

Artikel 3

De bepalingen van dit decreet zijn van toepassing, ongeacht tot wiens eigendom ze behoren, op de onroerende goederen gelegen langs de rivieren en bijrivieren opgesomd in de bijlage bij dit decreet, of gelegen in de valleien van de onbevaarbare waterlopen opgesomd in dezelfde bijlage, voor zover de bedoelde onroerende goederen nodig zijn voor het uitvoeren van de in artikel 4 bedoelde werken.

Artikel 4

Het Vlaamse Gewest kan alle noodzakelijke waterkeringswerken, alle werken tot de aanleg of aanpassing van overstromingsbekkens en wachtbekkens, en alle werken tot de aanleg of aanpassing van de rechtstreekse toegangswegen naar de waterkeringswerken, overstromingsbekkens en wachtbekkens uitvoeren op onroerende goederen, bedoeld in artikel 3.

Bij de uitvoering van waterkeringswerken dient, voorafgaand, overlegd te worden met de waterbeheerders.

Artikel 5

De uitvoering van de werken bedoeld in artikel 4 mag pas aangevat worden 30 dagen nadat de eigenaars van de onroerende goederen, waarop de werken worden uitgevoerd, bij een ter post aangetekende brief hiervan in kennis zijn gesteld.

De bovengenoemde eigenaars die in kennis werden gesteld, geven op straffe van hoofdelijke aansprakelijkheid voor herstel en schadeloosstelling binnen de 5 dagen te rekenen vanaf de datum van de afgifte ter post van de betekening bij ter post aangetekende brief kennis van het schrijven dat hen werd betekend, aan de huurders, pachters, gebruikers en alle personen die enig recht uitoefenen op het onroerend goed.

In dringende gevallen evenwel mag met de uitvoering van de werken worden begonnen onmiddellijk nadat daarvan kennis is gegeven aan de burgemeesters van de gemeenten op het grondgebied waarvan de betrokken onroerende goederen gelegen zijn.

De Vlaamse regering bepaalt de nadere regels in verband met de kennisgeving.

Artikel 6

Behalve in geval van onteigening als bedoeld in artikel 7 brengen de uitvoering van de in artikel 4 bedoelde werken en de bijbehorende voorbereidingen en activiteiten geen bezitsverlies mee, maar vormen ze een erfdiensbaarheid van openbaar nut.

Indien voor het realiseren van de in artikel 4 bedoelde werken bijkomende grondinnemingen noodzakelijk zijn, is het Vlaamse Gewest verplicht, op vraag van de eigenaar van het erf dat met deze erfdiensbaarheid bezwaard is, het benodigde bijkomende terrein aan te kopen of te onteigenen.

Het indienen van de aanvraag schorst de uitvoering van de werken niet.

Wanneer de aankoop niet in der minne geregeld kan worden, is de procedure van artikel 7 van toepassing.

Artikel 7

Het Vlaamse Gewest kan te allen tijde onteigenen, zowel voor de uitvoering van de in artikel 4 bedoelde werken als voor de bijbehorende werken van natuurtechnische milieubouw en recreatie.

De onteigeningen gebeuren overeenkomstig de spoedprocedure bepaald in artikel 5 van de wet van 26 juli 1962 betreffende de onteigeningen ten algemene nutte en de concessies voor de bouw van de autosnelwegen.

Artikel 8

Het Vlaamse Gewest moet een vergoeding betalen wanneer door de uitvoering van de in artikel 4 bedoelde werken het onroerend goed in waarde daalt. Deze waardevermindering wordt vastgesteld op grond van de bestemming en het geoorloofd gebruik van het onroerend goed in kwestie op het ogenblik dat tot de uitvoering van de werken beslist wordt. Tot twintig ten honderd van de waarde van het goed vóór de uitvoering van de werken moet de vermindering evenwel gedoogd worden.

Artikel 9

Op vraag van de eigenaar van een gebouwd privaat erf dat een waardevermindering ondergaat, is het Vlaamse Gewest verplicht het erf geheel of gedeeltelijk aan te kopen of te ont-eigenen.

Wanneer de aankoop niet in der minne geregeld kan worden, is de procedure van artikel 7 van toepassing.

Artikel 10

De kosten voor de opruiming van roerende goederen en verontreiniging veroorzaakt door de werken op een onroerend goed bezwaard met een erfdienstbaarheid ingevolge de toepassing van dit decreet valt ten laste van het Vlaamse Gewest.

Artikel 11

Het is verboden zonder de toestemming van het Vlaamse Gewest wijzigingen aan te brengen aan de op grond van artikel 4 aangelegde waterkeringen, overstromingsbekkens, wachtbekkens en toegangswegen.

De Vlaamse regering bepaalt de nadere regels voor het verkrijgen van de toestemming.

Artikel 12

Het Vlaamse Gewest schouwt geregeld de waterkeringen. De Vlaamse regering wijst de daartoe bevoegde ambtenaren aan en stelt de frequentie van de schouwingen vast.

Deze ambtenaren moeten te allen tijde toegang krijgen tot de waterkeringen, ook wanneer ze geen eigendom zijn van het Gewest.

Artikel 13

De bepalingen van dit decreet doen geen afbreuk aan de wet van 28 december 1967 betreffende de onbevaarbare waterlopen, de wet van 5 juli 1956 betreffende de wateringen en de wet van 3 juni 1957 betreffende de polders. Het Vlaamse Gewest staat evenwel in voor het aanleggen, onderhouden en verbeteren van de waterkeringen binnen het gebied van de polders, vastgesteld ter uitvoering van artikel 2, eerste lid van de wet van 3 juni 1957 betreffende de polders en binnen het gebied van de wateringen, vastgesteld ter uitvoering van artikel 2, van de wet van 5 juli 1956 betreffende de wateringen.

Artikel 14

Onverminderd de plichten van de officieren van gerechtelijke politie, zijn de in artikel 12 bedoelde ambtenaren belast met het toezicht op de naleving van dit decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan en met de opsporing en de vaststelling van overtreding van dit decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan.

De Vlaamse regering kan de hoedanigheid van officier van gerechtelijke politie toekennen aan de beëdigde ambtenaren van de bevoegde administratie.

Artikel 15

Wie de uitvoering van de werken zoals omschreven in artikel 4 verhindert, wordt gestraft met ofwel een gevangenisstraf van acht dagen tot één maand, ofwel een geldboete van honderd frank tot vijfduizend frank, ofwel beide straffen.

Bij herhaling binnen een jaar na een vorige veroordeling, kan de straf op het dubbel van het maximum wordt gebracht.

Artikel 16

Wie de ambtenaren of officieren, genoemd in de artikelen 12 en 14, opzettelijk belemmert of hindert bij de uitvoering van hun opdrachten, wordt gestraft met een gevangenisstraf van acht dagen tot één maand of met een geldboete van honderd frank tot vijfduizend frank, of met beide straffen, onverminderd de toepassing van de straffen, bepaald bij de artikelen 271 tot 274 van het strafwetboek.

Bij herhaling binnen een jaar na een vorige veroordeling kan de straf op het dubbel van het maximum worden gebracht.

Artikel 17

Artikel 85 van het Strafwetboek is mede van toepassing op de misdrijven in deze wet omschreven.

Artikel 18

De dijkewet van 18 juni 1979 wordt opgeheven.

BIJLAGE

Toepassingsgebied van het decreet betreffende de waterkeringen

1. Rivieren en bijrivieren

Zeeschelde : vanaf het sluisje op de linkeroever ongeveer 350 m beneden het afwaartse kopvlak van de sluis in Gentbrugge tot de Nederlandse grens.

Moervaart : vanaf de samenloop met de Durme en de Zuidlede in Daknam tot aan het Zeekanaal Gent-Terneuzen in Gent.

Durme : vanaf de samenvloeiing met de Moervaart en de Zuidlede in Daknam tot aan de monding in Tielrode.

Rupel : Vanaf de oorsprong (samenvloeiing van Beneden-Dijle en Beneden-Nete) tot aan de monding in de Schelde.

Boven-Dijle : vanaf de nieuwe brug in Werchter tot aan het bovenhoofd van de bovenstuw in Mechelen.

Traverse van de Dijle in Mechelen : vanaf het bovenhoofd der bovenstuw tot en met de benedensluis in Mechelen. Dijle-afleiding in Mechelen.

Beneden-Dijle : vanaf het benedenhoofd der benedensluizen in Mechelen tot aan haar monding in de Rupel.

Beneden-Zenne : vanaf de grens van het Brussels Gewest tot het Zennegat in Mechelen.

Kleine Nete : vanaf de wegbrug in de Troonstraat in Grobbendonk inbegrepen tot aan de Molbrug in Lier. Nete afleiding in Lier.

Grote Nete : vanaf het afwaartse gedeelte van het verlaat van de molen van Oosterlo-Geel tot haar samenloop met de Kleine Nete. Beneden-Nete.

Demer : van km 0 te Diest tot de samenvloeiing met de Boven-Dijle in Werchter en verder het vak Boven-Dijle tot aan de nieuwe wegbrug van Werchter (deze brug niet inbegrepen).

IJzer : vanaf de Franse grens tot de uitmonding in de Noordzee.

Bovenschelde : vanaf de Franse grens tot 350 m. afwaarts van de sluis te Gentbrugge.

Leie : vanaf Menen tot Kortrijk op het grondgebied van het Vlaamse Gewest en verder tot de samenvloeiing met de Schelde (Neerschelde) in Gent.

Dender : vanaf de provinciegrens tussen Henegouwen en Oost-Vlaanderen tot de monding in de Schelde afwaarts van de tijsluis in Dendermonde.

Gemeenschappelijke Maas : vanaf Smeermaas tot Kessenich, met inbegrip van de zomerdijken. De rechteroever vanaf de grens van de stad Visé en de gemeente Voeren tot aan de Nederlandse grens.

2. De onbevaarbare waterlopen met een stroomgebied van minstens 5.000 ha (met vermelding van één gemeente ter identificatie van de waterloop)

Vladslovaart	Nieuwpoort
Noordede	Bredene
Rivierbeek	Oostkamp
Martjesvaart	Langemark-Poelkapelle
Mandel	Roeselare
Heulebeek	Moorsele
Venepevaart	Diksmuide
Grote Beverdijk	Nieuwpoort
Koolhofvaart	Nieuwpoort
Handzamevaart	Kortemark
Kemmelbeek	Ieper
Poperingevaart	Poperinge

Moerdijkvaart	Gistel
Blankenbergsevaart	Zuinkerke
Zuidelede	Wachtebeke
Vondelbeek, Pas- en Steenbeek	Dendermonde
Molenbeek	Geraardsbergen
Zwalm	Zwalm
Maarkebeek	Maarkedal
Markerivier	Galmaarden
Molenbeek	Wichelen
Molenbeek	Wetteren
Caele	Nevele
Grote Spiere	Spiere-Helkijn
Ledebeek	Destelbergen
Bellebeek	Affligem
Kleine Nete en Aa	Vorselaar
Mol Nete	Geel
Kleine Nete	Herentals
Desselse Nete	Dessel
Grote Nete	Meerhout
Grote Laak	Laakdal
Aa of Weerij	Loenhout
Klein Schijn	Merksem
Kleine en Grote Struisbeek	Edegem
Dijle en zijtakken	Leuven
Zuunbeek	Zuun
Aabeek	Bree
Lossing	Kinrooi
Dommel	Neerpelt
Herk	Hasselt
Kleine Herk	Hasselt
Mombeek	Kortessem
Bosbeek	Maaseik
Jeker	Tongeren
Voer	Voeren
Velp	Kortenaken
Gete	Halen
Kleine Gete	Zoutleeuw
Grote Gete	Linter
Melsterbeek	Sint-Truiden

Gezien om gevoegd te worden bij het decreet van betreffende [...] de waterkeringen.